

Prima pagină > Introducerea unei acțiuni în justiție > Sisteme juridice (UE și statele membre) > **Instanțe judecătorești naționale****Instanțe judecătorești naționale**

Spania

Articolul 117 din Constituția spaniolă din 1978 prevede că principiul unității sistemului juridic stă la baza organizării și funcționării instanțelor. Acest principiu se materializează în existența unui sistem juridic unic, cu un corp unic de judecători și de magistrați, care constituie sistemul juridic de drept comun. Există numeroase instanțe, care își distribuie activitatea în funcție de criteriile de stabilire a competenței – materie, valoare, persoană, funcție sau teritoriu – întrucât unitatea puterii judecătorești nu împiedică existența mai multor instanțe cu domenii de competență diferite.

Constituția spaniolă din 1978 stipulează că Spania este un stat de drept social și democratic care apără libertatea, justiția, egalitatea și pluralismul politic ca valori primordiale ale sistemului său juridic. Titlul VI din Constituție este dedicat sistemului judiciar și prevede, la articolul 117, că principiul unității sistemului juridic (*unidad jurisdiccional*) stă la baza organizării și funcționării instanțelor.

Aceste principii stau la baza organizării instanțelor din Spania și se materializează în existența unui singur corp de judecători care formează sistemul judiciar și care sunt independenți, inamovibili, responsabili și care se supun numai Constituției și statului de drept.

Instanțele stabilite prin lege și tratat internațional sunt singurele responsabile cu exercitarea puterii juridice prin emiterea și executarea hotărârilor judecătorești.

Instanțele de drept comun – introducere

Există numeroase instanțe care își distribuie activitatea în funcție de diferitele criterii de stabilire a competenței instituite prin lege – materie, valoare, persoană, funcție sau teritoriu – întrucât unitatea sistemului juridic nu împiedică existența mai multor instanțe cu domenii de competență diferite.

Instanțele își exercită puterea judiciară exclusiv în cauzele în care aceasta le este atribuită prin lege.

Legea organică privind sistemul judiciar prevăzută la articolul 122 din Constituția din 1978 reglementează formarea, funcționarea și guvernarea instanțelor.

Trebuie să se facă distincție între trei aspecte fundamentale:

aspectul teritorial;

caracterul unipersonal sau colectiv al instanțelor;

competența.

Aspectul teritorial

În conformitate cu expunerea de motive din Legea organică nr. 6/1985 din 1 iulie 1985 privind sistemul judiciar, statul este organizat din punct de vedere **teritorial**, în scop judiciar, în municipii, districte (*partidos*), provincii și comunități autonome.

Exercitarea puterii judecătorești este atribuită următoarelor instanțe: judecătoriile de pace (*Juzgados de Paz*), instanțele de prim grad de jurisdicție și de instrucție (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), instanțele comerciale (*Juzgados de lo Mercantil*), instanțele care instrumentează cazurile de violență împotriva femeilor (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*), instanțele penale (*Juzgados de lo Penal*), instanțele pentru procedura contenciosului administrativ (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), instanțele pe probleme sociale (*Juzgados de lo Social*), instanțele pentru minori (*Juzgados de Menores*), instanțele cu atribuții speciale în materie de supraveghere a executării pedepselor (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), instanțele provinciale (*Audiencias Provinciales*), Curțile Superioare de Justiție ale Comunităților Autonome (*Tribunales Superiores de Justicia*), Curtea Penală și Administrativă Națională (*Audiencia Nacional*) și Curtea Supremă (*Tribunal Supremo*).

Curtea Penală și Administrativă Națională, Curtea Supremă, instanțele centrale de instrucție (*Juzgados Centrales de Instrucción*) și instanțele centrale de contencios administrativ (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*) au competență la nivel național.

Caracterul unipersonal sau colectiv al instanțelor

Toate instanțele sunt **unipersonale**, cu excepția Curții Supreme, a Curții Penale și Administrative Naționale, a Curților Superioare de Justiție ale Comunităților Autonome și a instanțelor provinciale.

Curtea Supremă, cu sediul la Madrid, este cel mai înalt organism în ierarhia diviziunilor sistemului judiciar, fiind supusă dispozițiilor privind garanțiile constituționale. Aceasta este formată din președinte, președinții camerelor (*presidentes de sala*) și judecătorii (*magistrados*) repartizați conform legii fiecareia din camerele și secțiile sale.

Curtea Supremă este formată din următoarele camere:

Prima: în materie civilă.

A doua: în materie penală.

A treia: în materie de procedura contenciosului administrativ.

A patra: în materie de muncă.

A cincea: în materie militară, fiind reglementată prin legislația sa specifică și suplimentar prin Legea organică privind sistemul judiciar și reglementările comune cu celelalte camere ale Curții Supreme.

Curtea Penală și Administrativă Națională, cu sediul la Madrid, are competență la nivel național. Aceasta este formată din președinte, președinții camerelor și judecătorii desemnați de lege fiecareia dintre camerele și secțiile sale (de apel, penală, de contencios administrativ și de dreptul muncii).

În fiecare comunitate autonomă există o singură **Curte Superioară de Justiție** care este cea mai înaltă instanță din sfera teritorială a comunității respective, fără a aduce atingere competenței Curții Supreme. Curtea Superioară de Justiție ia numele comunității autonome în cauză, iar competența sa se extinde la sfera teritorială a acestei comunități.

Aceasta este formată din trei camere: în materie civilă și penală, de contencios administrativ și de dreptul muncii.

Aceasta este formată din președinte, care este și președinte al camerei în materie civilă și penală, din președinții camerelor și judecătorii desemnați prin lege fiecărei camere și, dacă este cazul, oricărei secții care poate fi creată în cadrul lor.

Instanțele provinciale au sediul în capitalele provinciilor, de unde își iau numele, iar competența lor, de regulă, se extinde la întreaga provincie. Acestea sunt formate dintr-un președinte și doi sau mai mulți judecători. De asemenea, instanțele pot cuprinde două sau mai multe secții cu aceeași componență, caz în care președintele instanței o va prezida pe una dintre acestea.

Acestea soluționează cauze civile și penale.

Oficiul Judiciar (Oficina Judicial)

Legea organică privind sistemul judiciar descrie Oficiul Judiciar ca pe un organism administrativ care sprijină activitatea judiciară a judecătorilor și a instanțelor.

Acesta a fost conceput să îmbunătățească eficiența și eficacitatea organismelor judiciare și transparența procedurilor judiciare, să accelereze soluționarea cauzelor și să încurajeze cooperarea și coordonarea între diferitele servicii și unități care formează Oficiul Judiciar. Prin urmare, crearea oficiului constituie un răspuns la angajamentul de a asigura un serviciu public de înaltă calitate și accesibil care respectă valorile constituționale și care este în concordanță cu nevoile reale ale cetățenilor.

Acesta reprezintă un nou model de organizare care introduce tehnici moderne de gestionare, fiind bazat pe o combinație între diferite unități administrative: unitățile care oferă sprijin direct pentru procedurile judiciare, echivalente vechilor instanțe (*Juzgados*), care sprijină judecătorii în îndeplinirea lor judiciară, și serviciile procedurale comune conduse de grefieri (*Letrados de la Administración de Justicia*), care efectuează și gestionează toate sarcinile care nu au caracter strict judiciar, cum ar fi primirea documentelor, gestionarea citațiilor, executarea deciziilor, procedurile extrajudiciare, admiterea cererilor de începere a unui proces, notificarea părților, remediarea unor deficiențe de ordin procedural etc.

Există trei tipuri de servicii procedurale comune:

- Serviciul comun general;
- Serviciul comun de gestionare a cauzelor;
- Serviciul comun de executare.

Competența

Pe lângă aspectul teritorial, materiile sau chestiunile care pot fi introduse în fața instanței sunt de naturi diferite și sunt soluționate în cadrul a **patru sisteme de instanțe**:

Instanțele civile: judecă litigiile care nu sunt atribuite în mod explicit altui tip de instanță, pe lângă cele care intră în sfera competenței lor. Prin urmare, acestea pot fi descrise ca instanțe de drept comun.

Instanțele penale: cauzele și procedurile penale trebuie să fie judecate în sistemul penal, cu excepția celor care intră în sfera competenței militare. Cu toate acestea, în dreptul spaniol, o acțiune de drept civil rezultată dintr-o faptă penală poate fi introdusă în același timp cu acțiunea penală. În acest caz, despăgubirile care urmează a fi plătite pentru a repara prejudiciul cauzat prin infracțiune vor fi stabilite de instanța penală.

Instanțe de contencios administrativ: Constituția prevede că instanțele de judecată controlează autoritatea de reglementare și legalitatea acțiunii administrative, precum și conformitatea acestei acțiuni administrative cu scopurile care o justifică. Instanțele de contencios administrativ examinează legalitatea acțiunilor întreprinse de către autorități, inclusiv a cererilor de atragere a răspunderii patrimoniale înaintate împotriva acestora. Acest lucru se datorează faptului că, în condițiile prevăzute de lege, persoanele fizice au dreptul să fie despăgubite pentru orice prejudiciu pe care îl pot suferi pentru oricare dintre bunurile și drepturile lor, cu excepția cazurilor de forță majoră, cu condiția ca prejudiciul să fie rezultatul funcționării serviciilor publice.

Instanțele sociale: examinează cererile înaintate în temeiul dreptului social, atât în cazul litigiilor individuale, cât și al celor colective, precum și cererile privind asigurările sociale sau cele înaintate împotriva statului, atunci când acesta din urmă este răspunzător în temeiul dreptului muncii.

Pe lângă cele patru sisteme de instanțe, în Spania există, de asemenea, **instanțe militare**.

Instanțele militare reprezintă o excepție de la principiul unității puterii judecătorești.

Constituția stabilește principiile care guvernează activitățile judiciare și prevede unitatea sistemului judiciar al Statului. Organizarea și funcționarea instanțelor militare, care fac parte din sistemul judiciar al Statului, se bazează pe principiul unității puterii judecătorești. Acestea administrează justiția în sfera strict militară și, după caz, în chestiunile stabilite prin declararea stării de asediu, în conformitate cu Constituția și cu prevederile legilor militare penale, procedurale și disciplinare.

Pe timp de pace, competența instanțelor militare este limitată strict la domeniul militar, vizând, mai precis, judecarea cauzelor legate de un comportament calificat drept infracțiune în codul penal militar; competența aceasta este extinsă la orice tip de infracțiune în cazul trupelor staționate în străinătate. Pe timp de război, Legea organică nr. 4/1987 privind competențele și organizarea instanțelor militare permite modificarea competenței, deși decizia în acest sens trebuie să fie adoptată de Parlament (*Cortes Generales*) sau, în cazul în care acesta este autorizat în acest sens, de către guvern.

În sistemul civil, instanțele militare sunt responsabile de pregătirea procedurilor de succesiune testamentară sau ab intestat pentru membrii forțelor armate care, pe timp de război, au murit în luptă sau pe mare, acest lucru fiind limitat la furnizarea asistenței esențiale pentru a permite înmormântarea persoanei decedate și crearea inventarului și asigurarea provizorie a bunurilor sale, informând de fiecare dată autoritatea judiciară civilă competentă.

Instanțele militare sunt alcătuite din personal militar de profesie, membri ai forțelor armate și reprezentanți ai Ministerului Apărării.

Sistemul de instanțe militare este alcătuit din: instanțe militare regionale (*Juzgados Togados Territoriales*), instanțe militare centrale (*Juzgados Togados Centrales*), instanțe militare regionale superioare (*Tribunales Militares Territoriales*) și Curtea Militară Centrală (*Tribunal Militar Central*). Cu toate acestea, cea mai înaltă instanță a sistemului judiciar militar este cea de a cincea secție a Curții Supreme.

Curtea Militară Centrală are sediul în Madrid și competență națională și constituie o instanță centralizată pentru soluționarea problemelor atribuite prin Legea organică nr. 4/1987 din 15 iulie 1987 privind competența și organizarea instanțelor militare.

Instanțele militare regionale sunt responsabile cu investigarea procedurii penale militare în cauzele care apar în domeniul lor de competență, iar instrumentarea acestor proceduri revine instanței militare regionale superioare respective și instanței cu atribuții speciale în materie de supraveghere a executării pedepselor în raport cu centrele militare corecționale și deținuții acestora, printre alte funcții.

Crearea unei camere militare în cadrul Curții Supreme, supusă aceluiași norme precum celelalte camere în ceea ce privește procedurile și statutul membrilor săi, implică faptul că există unitate la cel mai înalt nivel al celor două structuri judiciare care fac parte din sistemul judiciar al Statului.

Membrii acestei camere provin atât din instanțele de drept comun, cât și din instanțele militare, fapt care reprezintă o garanție a echilibrului procedurilor judiciare la cel mai înalt nivel: de regulă, camera respectivă are misiunea de a analiza căile de atac bazate pe chestiuni de drept și revizuirile, deși aceasta este competentă, bineînțeles, pentru a judeca anumite cauze care implică personal cu înalte grade militare.

În Spania, nu există un sistem de instanțe extraordinare; cu toate acestea, în cadrul sistemelor de instanțe menționate, **au fost create instanțe speciale pentru aspecte specifice, de exemplu instanțe care instrumentează cazurile de violență împotriva femeilor, instanțe cu atribuții speciale în materie de supraveghere a executării pedepselor și instanțe pentru minori. Acestea sunt instanțe de drept comun, însă sunt specializate într-un anumit domeniu. Pentru informații suplimentare, a se vedea fișa informativă privind instanțele specializate din Spania.**

În prezentarea de mai jos a celor patru sisteme judiciare din Spania, se analizează competența diferitelor instanțe vizate.

Sistemul de justiție civilă

Prima cameră a Curții Supreme (*Sala I del Tribunal Supremo*), camera civilă și penală a Curților Superioare de Justiție ale Comunităților Autonome (*Sala de lo Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), secțiile civile ale instanțelor provinciale (*Secciones Civiles de las Audiencias Provinciales*), instanțele de prim grad de jurisdicție (*Juzgados de Primera Instancia*), judecătoriile de pace și anumite instanțe specializate [instanțele de dreptul familiei, (*Juzgados de Familia*), instanțele comerciale, instanțele pentru mărcile comunitare (*Juzgados de Marca Comunitaria*), instanțele care instrumentează cazurile de violență împotriva femeilor (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*)] au competență în sistemul de justiție civilă.

Instanțele comerciale, instanțele pentru mărcile comunitare și instanțele care instrumentează cazurile de violență împotriva femeilor sunt prezentate în detaliu în fișa informativă cu privire la instanțele specializate din Spania.

Sistemul de justiție penală

Camera a doua a Curții Supreme (*Sala 2ª del Tribunal Supremo*), Camera Penală a Curții Penale și Administrative Naționale (*Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional*), camera civilă și penală ale Curților Superioare de Justiție ale Comunităților Autonome (*Sala de lo Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), secțiile penale ale instanțelor provinciale (*Secciones Penales de las Audiencias Provinciales*), instanțele penale, instanțele de instrucție locale (*Juzgados de Instrucción*), instanțele pentru minori, instanțele cu atribuții speciale în materie de supraveghere a executării pedepselor, instanțele care instrumentează cazurile de violență împotriva femeilor și judecătoriile de pace au competență în sistemul de justiție penală.

Instanțele pentru minori, instanțele de supraveghere a executării pedepselor și instanțele care instrumentează cazurile de violență împotriva femeilor sunt prezentate în detaliu în fișa informativă referitoare la instanțele specializate din Spania.

Sistemul de justiție administrativă

Instanțele competente în sistemul de justiție administrativă sunt Camera a treia a Curții Supreme (*Sala 3ª del Tribunal Supremo*), Camera de contencios administrativ a Curții Penale și Administrative Naționale (*Sala de lo Contencioso-Administrativo de la Audiencia Nacional*), camera pentru proceduri de contencios administrativ a Curților Superioare de Justiție ale Comunităților Autonome (*Sala de lo Contencioso-Administrativo de los Tribunales Superiores de Justicia*), instanțele centrale pentru proceduri de contencios administrativ și instanțele de contencios administrativ.

Sistemul de justiție în domeniul social și al muncii

Sistemul de justiție în domeniul social și al muncii este alcătuit din Camera a patra a Curții Supreme (*Sala 4ª del Tribunal Supremo*), Camera pentru probleme de muncă din cadrul Curții Penale și Administrative Naționale (*Sala de lo Social de la Audiencia Nacional*), camera în materie de cauze de muncă a Curților Superioare de Justiție ale Comunităților Autonome (*Sala de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia*) și instanțele sociale.

Competențele tuturor instanțelor menționate anterior sunt specificate în [Legea organică privind sistemul judiciar](#).

Linkuri relevante

[Consiliul general al puterii judiciare \(*Consejo General del Poder Judicial*\)](#)

[Legea organică privind sistemul judiciar](#)

Ultima actualizare: 17/01/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.